

במשך 75 יום יושבה נעמי אדווה ב„נווה־תירצה“ כאסירה מן המניין

דו"ח מתוך כלא הנשים

אדווה

אדווה בצאתה מ„נווה־תירצה“ עם שיחרורה לא נעים, לא נורא

עיתונאיות רבות חולמות על האפשרות לבלות כמה שבועות בכלא־נשים, כדי לדווח על המתרחש בו — לא מבחינו, לא בעת ביקור חטוף מוזן מראש, ולא על סמך שיחות מיקריות עם אסירות, אלא מתוך התנסות אישית. לנעמי אדווה זה קרה. לא לגמרי מרצונה. בעיקבות פסקדין, שעד היום לא הותר לפריסם את כל פרטיו, היא יושבה חודשים וחצי בכלא „נווה־תירצה“. במשך כל הזמן הזה רש

מה לעצמה רשימות. כל הרשימות האלה הוחרמו לפני שיחרורה — מעשה מוזר, המתי אים יותר למושטר טוטאליטרי מאשר לחברה דמוקרטית. בימי ישיבתה בכלא הכירה אדווה היטב את שאר יושבות־הכלא, קשרה קשרים עם כמה מן האסירות המפורסמות ביותר וגם עם המפורסמות־פחות. על כך היא מדווחת בעמודים האלה, ובכתבות הבאות בסדרה זו.

לפני ימים אחרים שוחרתי מכי לא־הנשים נווה־תירצה, אחרי שהייתה בת 75 יום.

באותו יום, בשעה 9.30 בבוקר, הגיעה סוהרת אל התא שבו שהיית, והורית תה לי לאסוף את הפצי ולבוא איתה. השלכתי את הצידור שהיה ברשותי לי תוך שמיכה, ובלוויית הסוהרת צעיתי אל המחסן שבו היו מאוחסנים הפציי האישיים.

ביקשתי לעבור במיתקנים של חדרי ראיין, שם עברתי במשך תקופה מסוימת, ושם קשרתי קשרי־ידידות עם אסירות אחרות. רציתי להיפרד מהן, אך אפשרות זו לא ניתנה לי. אסירות אחרות הסתובבו בחצר, נופפו לשלום וצעקו: „קחי אותי איתך!“

הגעתי עם הסוהרת למחסן, שם חיכתה לי חנה, קצינת־הביטחון של הכלא. חנה, תימניה חביבה במדי שרות־בתי הסוהר, עוברת בכלא נווה־תירצה שנים רבות. היא אהודה בגלל יושרה. כאשר אסירה פונה אליה בבקשה, וחנה מבטת חנה לה רב־רמה, היא גם מקיימת. זו גם הסיבה לכך שרבות פונות אליה בעניינים שונים, שכלל אינם מתחום סמיכותה.

חנה ערכה חיפוש מדויק בתפציי, ובדקה כל פיסת־נייר וכל מיכתב שהיגיע אלי לכלא, ושנפתח כבר בידיה צנזורה לפני שנמסר לי. בין הניירות היה גם מתכון של עוגה, שנתנה לי

אחת האסירות, רשימת החוגים שבהם השתתפתי, כתובות ומיספרי־טלפון ומעטפה, שבה היה שזור עלה ירוק. בתוך המעטפה היה דף שעליו כתיבה לי, בערב הקודם, חווה יערי שיר־פרידה מרגש, אותו חיברה לקראת עזיבתי את הכלא. ביקשתי מחנה להשאיר לי את השיר למוכרת, אך היא הסכימה לי שבתאם להוראות עליה להחריס כל דבר כתוב.

אחרי שהחרימה את כל ניירותי, ביקשה ממני להתפשט. נשאתי בתני תונים, אך חנה הורתה לי להסיר גם אותם. המעמד היה משפיל. סירבתי. שאלתי אותה: „מה אני כבר יכולה להחביא בתחתונים?“ אך היא התעקשה כי אלה הם החוקים, והם חלים על כל אסירה.

רוזה והסמים אחרי שלבשתי את בגדי ה־פריס, אספתי את ארבעת התיקים, שהשארת במחסן כאשר הגעתי לכלא, וחנה ליוותה אותי לשער־הכלא. שתי סוהרות, מירי רוזן וניקול, הצטרפו אליה ואיחלו לי חופש נעים, מתוך תיקויה כי לא אחזור עוד לכלא. בחוץ, ליד השער, חיכו לי חברים אחרים, ויחד נסענו למיסערה בונוה.

שם חיכו לי חברים נוספים. הרמנו כוסית לכבוד החופש, וחזרתי הביתה לפני שנכנסתי לכלא נווה־תירצה שמעתי עליו רבות מפי אסירות משוחררות, שעליהן כתבת. הן סיפרו על אלימות מצד הסוהרות, תנאים בלתי־אנושיים, אוכל גרוע ונקמנות מצד המנהלת.

הייתי מוכנה לגרוע מכל. במשך הזמן נוכחתי שאין שחר לסיפורים ולתיאורים ששמעתי. בימים הראשונים לשהותי בכלא פגשתי בכמה נשים רוות וחלשות. אלה היו לרוב נרקומניות, המוריקות לעצמן הרואי. ביניהן היתה נערה צעירה, שעוררה רחמים.

היא סיפרה כי היא צורכת סמים מאז גיל 12. המישפחה שלה אינה מכירה בה. במשך השנתיים האחרונות אין לה מקום־מגורים קבוע. לכלא הגיעה אחרי שהשתתפה בשוד מזויין עם שני נרקומנים אחרים.

היא עברה טיפול־גמילה ובמשך חודשים השמינה כ־15 ק"ג. היום היא מתפקדת. בקרוב תעזוב את הכלא ותגור אצל מישפחה־אומנת, שאותה הכירה באמצעות אחת העובדות הסוציאליות, שבטיפולה היא נמצאת. רוב האסירות המאכלסות את הכלא הגיעו אליו בשל קשר זה או אחר לסיפורים ששמעתי מהן, וזהו ממש מגפה.

רות מנות־סם נפלו והתפזרו על הריצפה. החבר מעזה נמלט מהסכיבה. היא נטלה עליה את האשמה, נעצרה ונשפטה לשתי שנות־מאסר. במהלך ימי המעצר נהג אותו חבר לבוא לבקרה בכלא, ואף דאג למחסורה, כי השש שמא תמסור עדות הקושרת אותו לסיפורים. מיד אחרי שנגזר דינה, נעלם החבר וניתק כל קשר איתה.

רוזה אינה היחידה שנוצלה בידי סוהר־סמים. יש רבות כאלה נווה־תירצה. רובן נוצלו כבלדריות־סמים בידי גברים, שנהגו לספק להן סמים בתמורה לשרותים שנתנו להן. כאשר נתפסו, נעלמו הגברים, ואף לא דאגו לשיכור להן עורכי־דין. הן הגיעו לבתי המישפט ללא ייצוג מישפטי וללא ידיעת החוק, ונשפטו לתקופות־מאסר ממושכות.

סמים בשרותים נרקומניות קשה בכלא בעיקר בימים הראשונים. הן סובלות מכי אבים, הוצעה מוגברת והאקווא. ראיתי

נעמי אדווה מדווחת על הנעשה בחונכי כלא הנשים נווה־תירצה — סמים, בידוד, ניסיונות־התאבדות, הזנחה, אופנה, טובות־הנאה ואהבת־נשים.

כאלה שהתפתלו על הריצפה והטיחו את ראשן בקיר. הן לא יכלו לישון כלילות, והפריעו לכל יתר האסירות באגף. בכל בוקר היו מגיעות למירפאה, ושם היו מקבלות טיפול שכלל כדורי הרגעה ואדון (הרואין סינתטי). יש ביניהן שחתכו את ורידיהן, כדי לקבל יותר תרופות.

ביטנה. לא עלה על דעתה כי אנשי המישטרה יחפשו במקום זה. באחד הערבים, כשחזרה לביתה, זינקו עליה אנשי מילחיק־הסמים בחדר־המרגרות. שוטרת הוועקה ונערה עליה חיפוש. כל זה קרה בעיקבות הלשנה של אחת מידידותיה. השוטרת, שכמעט ונואשה אחרי שבדקה את רוזה ביסורי, הרימה את ביטנה של רוזה, ועשי

צילום ציבורי

מנהלת־כלא שוהם ב„נווה־תירצה“ סמים, אופנה, אהבה